

1. Lovforslagets baggrund

Forslaget til denne nye lov om miljøskader skal ses i sammenhæng med forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love, som er fremsat samtidig hermed.

Det foreliggende lovforslag skal bidrage til at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøansvarsdirektivet), (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56) og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF af 15. marts 2006 om håndtering af affald fra udvindingsindustrien og om ændring af direktiv 2004/35/EF (EU-Tidende 2006 nr. L 102, side 15).

Gennemførelse af miljøansvarsdirektivet på natur- og miljøområdet og på fiskeriområdet sker med forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love. Gennemførelsen sker derudover efter lovene om havne og om kystbeskyttelse eller i regler, som er udstedt i medfør af disse love, jf. lov nr. 548 af 6. juni 2007 om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund m.v. (lovforslag L 77, folketingssamlingen 2006-07).

Det foreliggende lovforslag, der er en genfremsættelse af L 176, der blev fremsat i folketingssamlingen 2006-07, skal gennemføre de af miljøansvarsdirektivets bestemmelser, som definerer miljøskadebegrebet og fastlægger den ansvarliges forpligtelser til at forebygge og afhjælpe miljøskader og overhængende fare for miljøskade. De af direktivets bestemmelser, der fastlægger, på hvilket grundlag udøvere af erhvervs-mæssige virksomheder er ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, den ansvarliges pligt til at anmelde en miljøskade og en overhængende fare for en miljøskade, og den ansvarliges pligt til umiddelbart at afværge en miljøskade eller en overhængende fare herfor gennemføres ved de ovennævnte ændringer af miljøbeskyttelsesloven og forskellige andre love og i lovgivningen om fiskeri, havne og kystbeskyttelse. Dog indeholder dette lovforslag også forpligtelser for den ansvarlige, såfremt en overhængende fare for en miljøskade øges eller en miljøskade indtræder eller en miljøskade forværres.

Dette indebærer, at afgørelsen om, hvorvidt der er en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade og hvem der er ansvarlig herfor, skal træffes efter de foreslåede bestemmelser i de generelle love på natur- og miljøområdet og øvrig relevant lovgivning. Når der er truffet afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade efter disse bestemmelser, skal sagens videre

behandling i form af undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskaden ske efter de foreslåede bestemmelser i dette forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader.

1.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader

Med hensyn til en fuldstændig gennemgang af miljøansvarsdirektivet henvises til pkt. 2 i de almindelige bemærkninger til forslag til ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love, som er fremsat samtidig hermed. Miljøansvarsdirektivet er optrykt som bilag 2 til det nævnte lovforslag.

1.2.1. Miljøskade

Miljøansvarsdirektivet stiller krav om, at en miljøskade og en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af erhvervs-mæssige aktiviteter forebygges og afhjælpes af "operatøren". "Operatøren" defineres i direktivet som en fysisk eller juridisk, privatretlig eller offentligretlig person, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet. Direktivet medfører ingen ændringer i miljø- og naturmyndigheders forpligtelse til at undersøge, forebygge eller afhjælpe konsekvenserne af skader på natur og miljø, hvor denne forpligtelse ikke løftes af den ansvarlige.

Miljøskaderne er i direktivet defineret som a) skade på arter og naturtyper beskyttet af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, som medfører en betydelig negativ påvirkning af indsatsen for at opnå eller opretholde gunstig bevaringsstatus, b) skade på vandmiljøet i form af skade på vandforekomster omfattet af vandrammedirektivet, som medfører en betydelig negativ påvirkning af de pågældende vandforekomsters økologiske, kemiske eller kvantitative tilstand eller økologiske potentiale, og c) skade på jord i form af en jordforurening, der medfører en betydelig risiko for, at menneskers sundhed påvirkes negativt.

Efter direktivet indebærer en skade, at der er en negativ målelig ændring i en naturressource (beskyttede arter og naturtyper, vandforekomster og jord) eller en målelig forringelse af en naturressources udnyttelsesmuligheder. Ved udnyttelsesmuligheder og naturressources udnyttelsesmuligheder forstås en naturressources funktioner til gavn for en anden naturressource eller offentligheden.

Det er ikke enhver skade eller risiko, der vil udgøre en miljøskade, men alene en skade, hvis konsekvenser indebærer en betydelig påvirkning eller risiko. Der kan peges på, at betydeligt/betydende ikke blot retter sig mod omfanget af en påvirkning eller risiko, men i